

Talousarvion täytäntöönpano-ohje

Kaupunginhallitus 12.1.2026

Valtuuston hyväksymä talousarvion käsittely lautakunnissa

Kaupunginvaltuusto on 8.12.2025 § 82 hyväksynyt vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelman.

Talousarvion yleisperusteluiden (s. 34) mukaisesti käyttösuunnitelmat valmistellaan ja käsitellään lautakunnissa kaupunginhallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti, kun vuoden 2025 toteutuma on vertailutietona käytettävissä.

Toimielinten tulee tarkastella tulosityksiköidensä kokonaismäärärahoja ja kohdentaa tarvittaessa uudelleen ottaen huomioon valtuuston asettamat tavoitteet. Käyttösuunnitelmat on laadittava toiminnan osalta siten, että käytettävissä oleva määräraha riittää.

Käyttösuunnitelmat saatetaan tiedoksi ja mahdolliset määrärahasiirrot päätettäväksi kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle maaliskuussa 2026. Tarkemmat ohjeet ja aikataulu annetaan talousarvion täytäntöönpanomääräyksissä ja raportointia koskevissa erillisohjeissa.

Käyttösuunnitelmat käsitellään kaupunginhallituksessa 23.2.2026 ja valtuustossa 2.3.2026. Lautakuntien tulee aikataulun mukaisesti käsitellä käyttösuunnitelmat viimeistään 18.2.2026.

Käyttösuunnitelma ja sitovuus

Lautakuntien tulee talousarvion käyttösuunnitelmissaan ottaa huomioon talousarvion yleisperustelut sekä tulosalueiden toiminnalliset tavoitteet eli käyttösuunnitelmien tulee toteuttaa toiminnalliset tavoitteet annetuilla resursseilla. Lisäksi tulee huomioida talouden tasapainotusohjelma. Tulosityksiköiden johtajat seuraavat tasapainotusohjelman toteutumista ja mahdollisten ylitysten osalta esittävät korjaavat toimenpiteet. Lautakunnille tasapainotusohjelman toteutuminen raportoidaan neljännesvuosittain.

Sitovuus valtuustoon nähden on nettomääräinen ts. menojen ja tulojen erotus eli toimintakate (netto) on valtuustoon nähden sitova tulosityksiköittäin. Tästä poiketen kaupunkisuunnittelun määräraha on bruttositova.

Myös toiminnalliset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia. Palvelukokonaisuuksien tavoitteet eivät ole valtuustoon nähden sitovia. Talousarvion käyttösuunnitelma on laadittava siten, että valtuuston hyväksymät toiminnalliset tavoitteet toteutuvat annetulla määrärahalla.

Asetetut toiminnalliset tavoitteet on tilikauden aikana avattava konkreettisiksi toimenpiteiksi, joilla asetetut tavoitteet saavutetaan. Tavoitteen toteuttamistoimenpiteet on myös aikataulutettava samoin kuin toteuttamiseen käytettävä määräraha.

Neljännesvuosiraportit

Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen automaattisen talousraportoinnin tiedot toimitetaan Valtiokonttorille neljännesvuosittain, maaliskuun, kesäkuun, syyskuun ja vuoden lopun tilanteen mukaan. Kaupunginhallitukselle ja valtuustolle toimitetaan vastaavassa aikataulussa kaupungin talouden tilanteen yksityiskohtaisempi seuranta, jota täydentää talouden kuukausiraportointi hallitukselle.

Neljännesvuosiraportin yhteydessä arvioidaan taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista. Valtuustoon nähden sitovien toiminnallisten tavoitteiden osalta ne tulee tavoitekohtaisesti raportoida vähintään puolivuosittain sekä silloin, kun toteuma merkittävästi poikkeaa tavoitteesta.

Myös investointien toteuma tulee käsitellä neljännesvuosiraportissa.

Neljännesvuosiraportit tulee käsitellä lautakunnissa ja kuukausiraporttien osalta käsittelystä päättää kukin toimielin. Ensimmäinen neljännesvuosiraportti tulee käsitellä lautakunnissa viimeistään 22.5.2026 mennessä. Toinen neljännesvuosiraportti tulee käsitellä elokuun loppuun mennessä, kolmas marraskuun loppuun mennessä.

Neljännesvuosiraportissa on tehtävä selkoa tavoitteen toteutumisesta ja määrärahan käytöstä sekä mahdollisista muutoksista. Käyttösuunnitelmaa tulee tarkistaa heti, mikäli tarkistamistarvetta ilmaantuu.

Kaupungin kokonaistaloudellisen tilanteen vuoksi toiminta on ehdottomasti sopeutettava annetun määrärahan mukaiseksi. Kaikista talousarvion muutoksista päättää valtuusto.

Seuranta ja raportointi

Toimielimien ja tulosyksiköiden on seurattava säännöllisesti talousarvion toteutumista sekä määrärahojen ja tuloarvioiden osalta että toiminnallisten tavoitteiden osalta.

Seurannasta on raportoitava säännöllisesti ja tehtävä tarvittavat johtopäätökset valtuustolle, hallitukselle ja lautakunnille vähintään neljännesvuosittain.

Mikäli kesken talousarviovuoden ilmaantuu tarve muuttaa talousarviota, tulee siitä heti tehdä esitys hallitukselle ja edelleen valtuustolle.

Sisäinen valvonta

Tilivelvollisten tulee huolehtia riittävästä sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta. Sisäisessä valvonnassa on noudatettava kaupunginvaltuuston hyväksymää ”Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet” -ohjetta. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on kuvattu myös talousarvion yleisperusteluissa ja kaupungin ostolaskuohjeessa.

Lisätiedot:

Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää 044 577 2210

Talousjohtaja Ari Virolainen 044 577 2241